

“Neem geen risico bij verduurzaming, gebruik onbrandbare isolatie”

Nederland staat voor de grote opgave om in 2050 vrijwel CO₂-neutraal te worden. Als eerste stap moeten in 2030 de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen verduurzaamd zijn. Helaas gaat dat, met name als het gaat om dak- en gevelisolatie, regelmatig ten koste van de brandveiligheid. Verzekeraars, brandweer en politieke partijen in de Tweede Kamer roepen daarom op tot het gebruik van brandveiligere materialen, ook bij de verduurzamingsopgave. In onderstaand artikel legt de Minerale Wol Associatie (MWA) uit waarom dit zo belangrijk is.

Louis Cleef, voorzitter werkgroep Brandveiligheid MWA

De discussie over het gebruik van brandbare materialen bij verduurzaming laaide op na de verschrikkelijke brand in de Grenfell Toren in Londen in 2017. Bij de brand in de 23 verdiepingen hoge woontoren vielen 71 doden en raakten 77 mensen gewond. Uit het onderzoek dat de Britse regering instelde, bleek dat de in de gevel van de Grenfell Tower toegepaste brandbare materialen in zeer grote mate hebben bijgedragen aan verspreiding van de brand naar grote aantallen andere woningen in het gebouw. Voor de Engelse regelgever was dit aanleiding om Euroklasse A (onbrandbaar) voor gevelmaterialen van woongebouwen hoger dan 18 meter verplicht te stellen.¹ Ook in andere landen is dat inmiddels de norm (met uitzondering van beglazing). Echter, in Nederland is Euroklasse A nog altijd niet verplicht en mogen brandbare isolatiematerialen met brandvertragers, die Euroklasse B halen, worden toegepast.

ZONNEPANELEN

Ook het gebruik van zonnepanelen leidt tot een verhoogd risico op brand. Uit onderzoek van TNO blijkt dat het brandrisico bij indaxsystemen en connectoren het grootste probleem is. Dit soort systemen liggen vaak dicht op brandbaar

materiaal. Mede hierom vragen verzekeraars hogere premies of weigeren ze zelfs een opstalverzekering toe te kennen als er zonnepanelen op het dak liggen. Een recent voorbeeld hiervan is het Thialf stadion waar vijfduizend zonnepanelen geplaatst op brandbare isolatie zijn uitgeschakeld (zie hiervoor voetnoot 3). Dit is een onwenselijke ontwikkeling die een remmende werking kan hebben op de zo noodzakelijke verduurzamingsopgave. De techniek is op dit moment nog niet zo ver gevorderd en het ontbreekt soms aan vakmanschap waardoor zonnepanelen niet compleet brandveilig zijn en ze nog wel eens vlam vatten. Het is dus noodzakelijk om de juiste voorzorgsmaatregelen te nemen en alleen dakmaterialen te gebruiken die als brandwerend schild kunnen dienen voor het geval dat zonnepanelen tot brand leiden. Euroklasse A-materialen, zoals minerale wol en cellenglas, hebben die gunstige eigenschap.

ONJUISTE BEELDCREATIE

Helaas wordt er in de markt nog veel onduidelijkheid gecreëerd over de noodzaak van onbrandbare materialen. Zo stellen twee vertegenwoordigers van de branchevereniging van Nederlandse fabrikanten van EPS (piepschuim) producten Stybenex in de vorige editie van Roofs (juli 2020), dat bij branden met PV-systemen het isolatiemateriaal onder de

dakbedekking geen rol speelt. Hierbij verwijzen ze o.a. naar twee branden die plaatsvonden in Denekamp (2016) en Dieren (2019). Bij de brand in de Gazellefabriek in Dieren was er sprake van een plat dak met zonnepanelen en dakisolatie van minerale wol. Wat de Stybenex-vertegenwoordigers niet vermelden, is dat de dakbrand niet verder verspreidde en dat een dag na de brand alles weer grotendeels 'back to normal' was. Bij de brand in het bedrijf Nijhuis CNC hout- en interieur-bewerking in Denekamp was er sprake van EPS-dakisolatie. De brand, die vermoedelijk ontstond in de bedrading van de 480 zonnepanelen, verwoestte een groot deel van het gebouw. Door rook-, water- en roetschade waren de peperdure machines en de gehele voorraad waardeloos geworden. De Stybenex-vertegenwoordigers noemen nog enkele andere redenen waarom onbrandbare materialen minder aantrekkelijk zouden zijn voor dakisolatie. Genoemd worden o.a. de hogere kosten, het grotere gewicht en de noodzaak van beschermingsmiddelen tijdens het verwerken. Dit laatste kan direct worden weerlegd: bij toepassing van minerale wol in de buitenlucht, wat bij dakwerkzaamheden toch doorgaans het geval is, zijn beschermingsmiddelen niet noodzakelijk. Bij verwerking binnenshuis kunnen een mondkapje en handschoenen volstaan om comfortabel te kunnen werken. Ten aanzien van de kosten: inmiddels is zowel in Nederland als in andere landen veelvuldig aangetoond dat het werken met een hogere brandklasse goed mogelijk is en niet tot nauwelijks leidt tot extra kosten.

GROOTSTE ZORGVULDIGHEID

Er is alles voor te zeggen om bij verduurzaming van gebouwen de grootste zorgvuldigheid in acht te nemen als het gaat om brandveiligheid. Het Verbond van Verzekeraars stelt dan ook dat bij de bouw, daar waar mogelijk, alleen onbrandbare constructiematerialen zouden moeten worden gebruikt. Dat moet dan in elk geval gelden voor de hoofd-draagconstructie, de gevel, daken en wanden – inclusief isolatiemateriaal. Het Verbond vindt dat het gebruik van kunststof isolatiematerialen moet worden vermeden en adviseert Eurobrandklasse A (onbrandbaar) toe te passen.² Inmiddels lijkt ook de Nederlandse regelgever wakker geschud en overweegt deze zowel een aanscherping van de eisen naar Euroklasse A als een grotere kwaliteitscontrole van de bouwpraktijk via de Wet Kwaliteitsborging die naar verwachting van kracht wordt in 2021. Dit mede onder druk van partijen als het Verbond van Verzekeraars samen met Brandweer Nederland, die in november vorig jaar een oproep deden aan de minister van Binnenlandse Zaken³ om brandveilig bouwen beter wettelijk te regelen. Diverse politieke partijen (o.a. VVD, PvdA, SP en GroenLinks) roepen op tot actie. De minister is nu in afwachting van de uitkomsten van een landelijke inventarisatie bij gemeenten naar risicovolle hoogbouw en een onderzoek naar regelgeving in omliggende landen.

BETTER SAFE THAN SORRY

Marktpartijen doen er goed aan deze politieke besluitvorming niet af te wachten en zelf al maatregelen te nemen om de risico's op brand in gebouwen te minimaliseren.

Het plaatsen van PV-systemen op daken en tegen gevels is vanwege de verduurzamingsopgave van groot belang en kan met de juiste materialen op een veilige manier gebeuren. Het voorkomen van brandgevaar is een verantwoordelijkheid van ons allemaal, in het belang van mensen, goederen en de veiligheid en gezondheid van onze leefomgeving. Indien men ondanks voorgaande argumenten toch nog twijfelt; doe het dan om je gebouw verzekeraar te houden en voorkom problemen zoals die op dit moment spelen bij het Thialf stadion. *Better safe than sorry.*⁴ ■

¹ Section 33.7 Phase 1 report overview, page 12:

<https://assets.grenfelltowerinquiry.org.uk/GT1%20-%20Phase%201%20report%20Executive%20Summary.pdf>

<https://www.gov.uk/government/publications/ban-on-combustible-materials-in-external-wall-systems-impact-assessment>

MHCLG Ban on combustible materials in external wall systems: impact assessment <https://www.gov.uk/government/publications/ban-on-combustible-materials-in-external-wall-systems-impact-assessment>

² <https://www.verzekeraars.nl/publicaties/actueel/verzekeraars-zeer-bezorgd-over-toenemend-gebruik-brandbare-isolatiematerialen>

³ <https://www.verzekeraars.nl/media/6751/ao-bouwregelgeving-risicovoeren-en-gevaarlijke-dakconstructies.pdf>

⁴ <https://www.cobouw.nl/utiliteitsbouw/nieuws/2020/06/thialf-schakelt-5000-zonnepanelen-bovenop-eps-isolatie-uit-om-brandgevaar-101285371>

OVER MWA

MINERAL WOOL ASSOCIATION BENELUX (MWA) WERD IN 1987 OPGERICHT ALS SAMENWERKINGSVERBAND VAN BELGISCHE EN NEDERLANDSE PRODUCENTEN VAN GLASWOL EN STEENWOL, OOK WEL MINERALE WOL GENOEMD. DE HUIDIGE LEDEN-BEDRIJVEN ZIJN KNAUF INSULATION, ROCKWOOL B.V., SAINT-GOBAIN ISOVER EN URSA BENELUX. OWENS CORNING FOAMGLAS, PRODUCENT VAN CELLENGLAS, IS GEASSOCIEERD LID.

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl